

Informatie over de verblijfskatheter

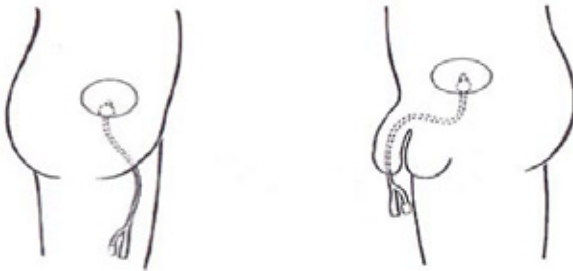
Urologie

Informatie over de verblijfskatheter

In overleg met uw behandelend arts is er bij u een verblijfskatheter geplaatst. Een verblijfskatheter is een dun soepel slangetje dat in de blaas blijft zitten voor kortere of langere tijd. De katheter wordt via de plasbuis in de blaas gebracht. Aan de punt van de katheter zit een ballonnetje, dat na het inbrengen via het gekleurde ventieltje met water wordt gevuld. Zo wordt voorkomen dat de katheter uit de blaas kan glijden. Nadat de katheter is ingebracht kunt u niet meer op de normale manier urineren. De urine wordt via de blaaskatheter afgevoerd in een urineopvangzak, zonder dat u er iets voor hoeft te doen.

verblijfskatheter

verblijfskatheter bij een vrouw verblijfskatheter bij een man

Redenen waarom er een verblijfskatheter ingebracht wordt, kunnen zijn:

- obstructie in de plasbuis bijvoorbeeld door prostaatvergroting
- bloed(stolsels) in de urine
- een niet goed functionerende c.q. zich slecht ledigende blaas.

Het omgaan met de verblijfskatheter.

Het dragen van een verblijfskatheter hoeft u niet te hinderen in uw dagelijkse activiteiten. Korte tijd nadat de katheter is ingebracht, kunt u langs of door de katheterslang wat bloed verliezen. Dit komt doordat er tijdens het inbrengen een bloedvatje of de prostaat is geraakt. Soms kan er langs de katheter nog wat urine “lekkeren” wat veroorzaakt kan worden door blaaskrampen die u niet hoeft te voelen. Ook kunt u de eerste uren een schrijnend gevoel hebben in de plasbuis door irritatie van het slijmvlies. Dit verdwijnt meestal vanzelf. Eventueel kunt u op de dag van inbrengen paracetamol innemen.

Een goede doorstroming van urine is erg belangrijk, vooral om complicaties te voorkomen. Probeer daarom tenminste anderhalf tot twee liter per dag te drinken. Vermijd problemen met de stoelgang door vezelrijk te eten. Ook hierbij is het drinken van voldoende water van belang.

Voor het opvangen van de urine hebt u twee soorten opvangzakken nodig: een beenzak en een nachtzak. De urineopvangzakken moet altijd lager dan de blaas bevestigd worden zodat de urine goed kan aflopen.

De beenzak draagt u overdag onder uw bovenkleding en wordt door middel van een urinebeenzakhouder of fixatiebandjes op het bovenbeen bevestigd. (Er bestaat ook de mogelijkheid om de urinebeenzak aan het onderbeen te bevestigen) Aan de beenzak zit een kraantje waarmee u regelmatig het zakje kunt legen. Wacht hiermee niet tot de beenzak te vol wordt. De beenzak kunt u ongeveer vijf tot zeven dagen gebruiken en dan vervangen door een schone beenzak.

De nachtzak koppelt u, voordat u gaat slapen, aan de beenzak. Denk eraan het kraantje van de beenzak te openen. In de nachtzak kan meer urine opgevangen worden zodat u 's nachts niet hoeft op te staan om de zak te legen. Met behulp van een bedrekje kan de nachtzak aan het bed worden bevestigd. Indien dat niet mogelijk is kunt u de nachtzak ook in een emmer naast het bed plaatsen. 's Morgens ontkoppelt u de nachtzak van de beenzak. Denk ook hier weer aan het sluiten van het kraantje van de beenzak. De nachtzak kunt u leeg laten lopen in het toilet en daarna op een schone plek weghangen om 's avonds weer te gebruiken. Voor het verschonen van de nachtzak geldt dezelfde aantal dagen als de beenzak.

Tussen de katheter en de urineopvangzak zit een katheterventiel (kraantje), deze dient elke veertien dagen door u vernieuwd te worden. In sommige situaties is het mogelijk dat u in plaats van overdag een beenzak, de katheterventiel mag gebruiken. Dit mag alleen op indicatie van de uroloog. Met toestemming van de arts, krijgt u van de verpleegkundige advies en instructies over dit ventiel.

De benodigde materialen hebt u meegekregen van de verpleegkundige in de vorm van een startpakket. Het kan ook zijn dat u de benodigde materialen via een recept en machtiging bij de apotheek kan bestellen en ophalen of eventueel thuis laten bezorgen.

Het is niet de bedoeling dat u beide mogelijkheden gebruikt. Dus óf de apotheek, óf de andere leverancier.

Dagelijkse hygiëne rond de verblijfskatheter

Om blaasinfectie te voorkomen is het van belang de geslachtsdelen tweemaal per dag te wassen, waarbij een washand met water uit een stromende kraan, voldoende is. Het gebruik van zeep is af te raden, het maakt schraal en verstoort de bacterieflora.

Voor mannen geldt, dat zij de voorhuid van de penis terugschuiven en de eikel en de katheter reinigen. Vrouwen kunnen tijdens het wassen de buitenste schaamlippen spreiden om de binnenste schaamlippen, het gebied rond de plasbuis en de katheter, te reinigen. Let erop dat u niet aan de katheter trekt. Douchen is geen bezwaar.

Indien gewenst kunt u een katheterstopje gebruiken. Hierbij ontkoppelt u de katheter en de opvangzak en plaatst het katheterstopje op het uiteinde van de katheter. Wanneer u het katheterstopje hergebruikt, is het verstandig dit eerst goed schoon te maken met een gaasje met alcohol. Na het douchen kunt u het stopje dan weer verwijderen en de dagzak weer aan de katheter koppelen. U dient dan wel het uiteinde van de dagzak schoon te maken met een gaasje met alcohol voor u de zak weer aan de katheter koppelt.

Als u zelf niet in staat bent om de zorg rondom de katheter te verwezenlijken, kan deze zorg, indien mogelijk, door uw partner plaatsvinden. Eventueel kan

de wijkverpleegkundige van de thuiszorg ingeschakeld worden voor advies, voorlichting en instructie.

Het wisselen van de verblijfskatheter

Het wisselen van de verblijfskatheter dient om de zoveel tijd, gemiddeld zes tot twaalf weken, afhankelijk van de katheter, te gebeuren. De eerste wisseling wordt over het algemeen op de polikliniek uitgevoerd. Daarna zal dit in de thuissituatie plaats gaan vinden door een wijkverpleegkundige. Dit wordt geregeld vanuit de polikliniek urologie.

Complicaties

Indien u voor langere tijd een verblijfskatheter hebt is het van belang dat u op de hoogte bent van het optreden van eventuele problemen.

- Lekkage van urine langs de katheter. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Controleer altijd of er geen knik in de katheter of de slang van de urineopvangzak zit. De urine komt dan niet in de zak en zal bij een blaassamentrekking langs de blaaskatheter geperst worden.
- Blaaskrampen kunnen ook urinelekkage langs de katheter tot gevolg hebben of pijn in de onderbuik veroorzaken. Blaaskrampen zijn meestal het gevolg van irritatie door de blaaskatheter of van een eventuele infectie. Gewaarschuwd dient te worden tegen overmatig gebruik van antibiotica tijdens het hebben van een verblijfskatheter. Ieder persoon met een katheter heeft bacteriën in de urine. Antibiotische behandeling is slechts noodzakelijk indien u tekenen van een infectie hebt, zoals koorts en/of bloed in de urine. Blaaskrampen kunnen eventueel behandeld worden met krampremmende medicatie.
- Verstopping van de verblijfskatheter. Door steenaanslag, gruis of een bloedstolsel kan de katheter verstopt raken. Om te voorkomen dat deze complicatie ontstaat, dient u tenminste anderhalf tot twee liter vocht per dag te drinken. Indien er na twee tot drie uur geen urine in de urineopvangzak komt, moet de katheter doorgespoeld worden of vervangen door een nieuwe.

Als u veel aanslag of troebele urine opmerkt, kan de blaas worden gespoeld met fysiologisch zout of indien nodig met een andere vloeistof. Indien u dit bemerkt,

kunt u contact opnemen met de verpleegkundige van de poli urologie. Zij kan met u bespreken hoe u een recept en instructies kan krijgen.

Tot slot

Deze brochure betreft een algemene voorlichting. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding tot wijzigingen geven. Dit zal altijd door uw behandelend uroloog aan u kenbaar gemaakt worden. Als er bijzonderheden zijn waar u zich zorgen over maakt of nog vragen resteren, neemt u dan contact op met de polikliniek urologie. Voor vragen of problemen zijn we elke werkdag bereikbaar van 8.30 - 17.00 uur.

Locatie Purmerend: (0299)457139

Bij klachten en acute problemen s 'avonds en in het weekend dan graag contact opnemen met de spoedeisende hulp (0299)457457

Locatie Hoorn: (0229)257826

Bij klachten en acute problemen s 'avonds en in het weekend dan graag contact opnemen met de spoedeisende hulp (0229)257257

Notities:

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00892-NL 10-12-2020